ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Μαρτυρία καί Μαρτύριο

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2008

Μαρτυρία καὶ Μαρτύριο

Σειρά: «Ἀναβαθμοί» ἀριθμ. 4

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Μαρτυρία καὶ Μαρτύριο

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2008

Μαρινρία καὶ Μαρινρίο

Κείμενον:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις,Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Copyright: Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51 - 161 21 Καισαριανή
Τηλ. 210 72.24.123
www.imkby.gr (e-mail) info@imkby.gr

ISBN: 978-960-98025-0-5

Περιεχόμενα

Πρόλογος 9
Μαρτυρία - Μαρτύριο 11

Α΄ Μαρτυρία

1. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (α΄-θ΄) 15
2. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μὲ τὴν ἀνάστασή Του ἔγινε ὁ ἀξιόπιστος μάρτυς τῆς ἰδικῆς μας πνευματικῆς καθάρσεως ἀπὸ τὸν ρύπον τῶν ἁμαρτιῶν μας. 21
3. Μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (α΄-ζ΄). 21
4. Μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δίδεται στοὺς ἁγίους (α΄-ε΄). 28
5. Παραδείγματα μαρτυρίας ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή (α΄-ε΄). 31

Β΄ Μαρτύριο

1. Ὁρισμὸς μαρτυρίου (α΄-ϐ΄). 41
2. Οἱ πιστοὶ ἐνώπιον τοῦ μαρτυρίου (α΄-η΄). 42
3. Παραδείγματα μαρτύρων ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή (α΄-ι΄). 48

Ἐπίλογος 63

Πρόλογος

Ὁ Κύριός μας ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς μαθητές Του ὁλοκληρωτικὴ ἀφοσίωση, ἀγάπη τέλεια μέχρι τὴν προσφορὰ τῆς ζωῆς τους γιὰ Ἐκεῖνον.

Δὲν ἀναπαύεται σὲ μοιρασμένες καρδιὲς καὶ διχασμένες συμπεριφορὲς ποὺ ἀμφιταλαντεύονται ἀνάμεσα σὲ Αὐτὸν καὶ σὲ κάτι ἄλλο κατὰ τὴν σύστασή Του: *«Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ»* (Ματθαίου στ΄ 24).

Ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀφοσίωση σ᾽ Αὐτόν «*ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου*» (Λουκᾶ ι΄ 27) ἐκφράζεται μὲ τὴν μαρτυρία καὶ τὸ μαρτύριο. Ἡ διακονία τῆς μαρτυρίας καὶ ἡ θυσία τῆς ζωῆς τῆς ἁμαρτίας καταξιώνει τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο κατὰ τὸν λόγο τοῦ Κυρίου *«ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν»* (Μάρκου η΄ 35).

Γ΄
ΟΔ
ς
Π
Ϝ
ΙΟ
ς

Γ΄
ΟΔ
ΠΑΥ
ΛΟς

Μαρτυρία - Μαρτύριο

Συνυφασμένα μὲ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ τῶν πιστῶν εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ μαρτυρία καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ μαρτύριο, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ θέμα αὐτῆς τῆς ἁγιογραφικῆς μελέτης μας.

Ὁ Κύριος προέτρεψε τοὺς μαθητές Του μετὰ τὴν ἀνάστασή Του πρὶν ἀναληφθεῖ στοὺς οὐρανοὺς νὰ γίνουν μάρτυρές Του, νὰ μαρτυρήσουν στοὺς ἀνθρώπους γι' Αὐτόν, γιὰ τὴν μεσσιανικότητά Του, γιὰ τὴν θεότητά Του, γιὰ τὴν ζωή Του, γιὰ τὸ κήρυγμά Του, γιὰ τὰ θαύματά Του, γιὰ τὸν ἑκούσιο καὶ λυτρωτικὸ γιὰ μᾶς θάνατό Του, γιὰ τὴν ἔνδοξη ἀνάστασή Του καὶ ἀνάληψή Του, γιὰ ὅλο τὸ μυστήριο τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν σωτηρία μας. Εἶπε:

«Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς»[1]. Δηλαδή: Θὰ λάβετε ὅμως δύ-

1. Πράξεων α΄ 8.

ναμη ὅταν θὰ ἔρθει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα σ᾽ ἐσᾶς, καὶ θὰ γίνετε μάρτυρες δικοί μου, στὴν Ἱερουσαλήμ, σὲ ὅλη τὴν Ἰουδαία καὶ στὴν Σαμάρεια καὶ ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς.

Ἀνέφερε μάλιστα τὴν προϋπόθεση μὲ τὴν ὁποία θὰ ἀναδεικνύονταν μάρτυρές Του. «*Λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου Πνεύματος*»[2].

Ἑπομένως μὲ τὴν δύναμη τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οἱ Ἀπόστολοι θὰ δώσουν μαρτυρία γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Αὐτὴ τὴν προϋπόθεση ἐπισημαίνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας στὴν πρὸς Κορινθίους Α΄ ἐπιστολή του ὅτι· «*Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ*»[3].

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ κρίνουμε ἀπαραίτητο νὰ ἀναφερθοῦμε καὶ νὰ θυμηθοῦμε, ὅτι ὁ Κύριος προέτρεπε τοὺς Ἰσραηλίτες στὴν ἐποχὴ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης νὰ γίνουν μάρτυρές Του καὶ νὰ πληροφορήσουν τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὰ θαυμαστὰ ἔργα Του:

«Καὶ ἐξήγαγον λαὸν τυφλόν, καὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὡσαύτως τυφλοί, καὶ κωφοὶ τὰ ὦτα ἔχοντες. πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. γίνεσθέ μοι μάρτυ-

2. Πράξεων α΄ 8.
3. Α΄ Κορινθίους ιβ΄ 3.

ρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς μου, ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι. ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος θεὸς καὶ μετ᾽ ἐμὲ οὐκ ἔσται. ἐγὼ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σῴζων. ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος. ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. ἔτι ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό;»[4].

Δηλαδή: Ὁ Κύριος λέει: Ὁδήγησε ἔξω τὸν λαὸ ποὺ εἶναι τυφλός, ἂν καὶ ἔχει μάτια· ποὺ εἶναι κουφός, ἂν καὶ ἔχει αὐτιά. Ἂς συναχθοῦν ὅλα μαζὶ τὰ ἔθνη, οἱ λαοὶ ἂς συγκεντρωθοῦν. Ποιός ἀπὸ τοὺς θεούς τους προεῖπε τὰ γεγονότα ποὺ ἔρχονται; Ποιός μᾶς τὰ ἀνάγγειλε ἀπὸ τὸ παρελθόν; Ἂς φέρουνε τοὺς μάρτυρές τους γιὰ νὰ δικαιωθοῦν· ἂς ἀκουστοῦν οἱ μάρτυρές τους γιὰ νὰ ἐπιβεβαιωθοῦν τὰ λόγια τους. Ἐσεῖς, Ἰσραηλίτες, εἶστε οἱ μάρτυρές μου, οἱ δοῦλοι μου ποὺ ἐγὼ σᾶς διάλεξα, ὥστε νὰ μὲ γνωρίσετε καὶ νὰ πιστέψετε σ᾽ ἐμένα· νὰ καταλάβετε πὼς μόνο ἐγὼ εἶμαι Θεός. Πρὶν ἀπὸ μένα ἄλλος θεὸς κανεὶς δὲν ἦταν, οὔτε ἀπὸ ἐμένα ὕστερα θὰ ὑπάρξει ἄλλος. Ἐγώ, μονάχα ἐγὼ εἶμαι ὁ Κύριος· ἐκτὸς ἀπὸ ἐμένα δὲν ὑπάρχει ἄλλος σωτήρας. Ἐγὼ σᾶς προεῖπα τί θὰ γίνει, κι ὅταν αὐτὰ ἔγιναν, σᾶς ἔσωσα. Ξένος θεὸς κανένας δὲν τὰ ἔκανε αὐτὰ σ᾽ ἐσᾶς· ἐσεῖς εἶστε οἱ μάρτυρές μου, ὅτι ὁ Θεός σας εἶμαι ἐγώ. Ὁ ἴδιος ἀπὸ τώρα καὶ γιὰ πάντα. Κανένας

4. Ἡσαΐου μγ΄ 8-13.

ἀπὸ τὴν δύναμή μου δὲν γλιτώνει. Ὅταν ἐγὼ ἐνεργῶ, ποιός μπορεῖ τάχα ν᾽ ἀντισταθεῖ στὸ ἔργο μου;

Ἡ ἐντολὴ αὐτὴ τοῦ Κυρίου βιώθηκε μὲ δύο τρόπους ἀπὸ τοὺς ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας ὡς μαρτυρία καὶ μαρτύριο.

Θὰ μελετήσουμε τὰ δύο θέματα ἐκτενέστερα ὅπως διδάσκει ὁ θεόπνευστος λόγος τοῦ Θεοῦ.

Μαρτυρία

Ἀπὸ τὴν μελέτη τῆς Καινῆς Διαθήκης διαπιστώνουμε ὅτι:

1. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι εἶναι οἱ μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου ποὺ προαναφέρθηκε:

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος μιλώντας πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς λέει ὅτι *«Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες»*[1].

Οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι συνιστῶνται ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Πέτρο, ὡς μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποία ἀρνούνταν καὶ ἀμφισβητοῦσαν οἱ θρησκευτικοὶ ἡγέτες τῶν Ἰουδαίων.

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος μιλώντας στοὺς συγκεντρωμένους στὸν ναὸ Ἰουδαίους μετὰ τὴν θεραπεία τοῦ χωλοῦ λέει:

1. Πράξεων ϛ΄ 32.

«Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν»[2]. Δηλαδή: Καὶ σκοτώσατε αὐτὸν ποὺ ἔφερε τὴν ζωή. Ὁ Θεὸς ὅμως τὸν ἀνέστησε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, καὶ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ἐμεῖς εἴμαστε μάρτυρες.

Καὶ σ᾽ αὐτὴ τὴν περίπτωση οἱ ἀπόστολοι Πέτρος, καὶ Ἰωάννης ἐμφανίζονται στοὺς Ἰουδαίους ὡς μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως.

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ τὸ Συνέδριο τῶν Ἰουδαίων λέει:

«Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ»[3].

Δηλαδή: Ὁ Θεὸς τῶν προγόνων μας ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ, ποὺ ἐσεῖς τὸν σκοτώσατε κρεμώντας τον στὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ. Αὐτὸν ὁ Θεὸς τὸν ἀνύψωσε μὲ τὴν κραταιὰ δύναμή του στὴν θέση τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ σωτήρα, γιὰ νὰ δώσει στοὺς Ἰσραηλίτες τὴν εὐκαιρία, νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ λάβουν συγχώρηση γιὰ τὶς ἁμαρτίες τους. Μάρτυρες, ὅτι εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ λέμε, εἴμαστε ἐμεῖς καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ ὁ Θεὸς τὸ ἔδωσε σὲ ὅσους τοῦ εἶναι ὑπάκουοι.

2. Πράξεων γ΄ 15.

3. Πράξεων ε΄ 30-32.

Θαυμάζουμε τὴν τόλμη καὶ τὴν παρρησία τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὁ ὁποῖος μιλάει στὴν Ἰουδαϊκὴ θρησκευτικὴ καὶ πνευματικὴ ἡγεσία μὲ τέτοια παρρησία γιὰ τὶς ἐγκληματικὲς ἐνέργειές τους κατὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος πρὸς τὸν Κορνήλιο καὶ τοὺς συγκεντρωμένους στὸ σπίτι του ἀναφέρεται στὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ τοὺς βεβαιώνει γιὰ ὅλα ὅσα ἔπραξε ὁ Ἰησοῦς στὴν Ἰουδαία:

«Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου»[4].Δηλαδή: Ἐμεῖς εἴμαστε μάρτυρες γιὰ ὅλα αὐτὰ ποὺ ἔκανε, καὶ στὴν χώρα τῶν Ἰουδαίων καὶ στὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὅμως Αὐτὸν τὸν θανάτωσαν καρφώνοντάς Τον στὸν σταυρό.

Ἑπομένως οἱ Ἀπόστολοι εἶναι ἀξιόπιστοι αὐτόπτες καὶ αὐτήκοοι μάρτυρες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κηρύττουν ὅσα αὐτοὶ εἶδαν καὶ ἄκουσαν.

✡ Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων στὴν Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας κηρύττει γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὅτι:

«Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν[5]. Δηλαδή: Ὁ Θεὸς ὅμως Τὸν ἀνέστησε ἀπὸ

4. Πράξεων ι΄ 39.

5. Πράξεων ιγ΄ 30- 31.

τοὺς νεκρούς. Τότε αὐτὸς γιὰ πολλὲς μέρες συνέχεια φανερωνόταν σ᾽ ἐκείνους ποὺ εἶχαν ἀνεβεῖ μαζί Του ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴν Ἱερουσαλήμ. Αὐτοὶ εἶναι μάρτυρες τῆς ἀνάστασής Του μπροστὰ στὸν λαό.

Ἐπίσης ὁ ἀπόστολος Παῦλος κηρύττει τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπικαλούμενος τὴν μαρτυρία τῶν «*συναναβάντων αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ*», δηλαδὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ στοὺς ὁποίους ἐμφανίστηκε ὁ ἀναστημένος Κύριος.

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος μιλάει πρὸς τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους μετὰ τὴν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου καὶ ἐπισημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐκλέξουν ἕνα νέο μάρτυρα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴν θέση τοῦ ἀπαγχονισθέντος Ἰούδα.

«Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ᾽ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων»[6]. Δηλαδή: Πρέπει, λοιπόν, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ποὺ ἦταν μαζί μας ὅλο τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Κύριος, ὁ Ἰησοῦς, συναναστράφηκε μ᾽ ἐμᾶς, ἀρχίζοντας ἀπὸ τότε ποὺ βαφτίστηκε ἀπὸ τὸν Ἰωάννη, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ἀναλήφθηκε ἀπὸ ἀνάμεσά μας, νὰ γίνει μάρτυρας μαζὶ μ᾽ ἐμᾶς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀναστήθηκε.

Ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ νὰ ἀναλάβει κά-

6. Πράξεων α΄ 21-22.

ποιος ἀποστολικὴ διακονία εἶναι νὰ γνωρίζει τὸν Κύριο Ἰησοῦ, νὰ Τὸν ἔχει δεῖ καὶ νὰ Τὸν ἔχει ἀκούσει ἀπὸ τότε ποὺ βαπτίσθηκε στὸν Ἰορδάνη μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεώς Του στοὺς οὐρανούς.

✡ Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μιλώντας πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τῶν Ἱεροσολύμων, διηγεῖται τὴν θαυμαστὴ δι' ὁράματος κλήση του στὴν πίστη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοὺς λόγους τοῦ εὐσεβῆ Ἀνανία.

«Ὁ δὲ εἶπεν· ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας»[7]. Δηλαδή: Ὁ Ἀνανίας μοῦ εἶπε: Ὁ Θεὸς τῶν προγόνων μας σὲ διάλεξε νὰ γνωρίσεις τὸ θέλημά Του, νὰ δεῖς Ἐκεῖνον ποὺ τὸ ἐκπλήρωσε καὶ ν' ἀκούσεις τὴν φωνὴ ἀπὸ τὸ ἴδιο Του τὸ στόμα. Γιατὶ ἐσὺ θὰ γίνεις μάρτυράς Του, καὶ θὰ μαρτυρήσεις σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους αὐτὰ ποὺ εἶδες καὶ ἄκουσες.

Ἡ ἴδια προϋπόθεση τίθεται καὶ γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο. Θὰ εἶναι μάρτυρας σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν ποὺ εἶδε καὶ ἄκουσε.

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀπευθύνεται στοὺς συμπρεσβυτέρους του μὲ τὴν αὐθεντία ὅτι εἶναι μάρτυρας τῶν παθημάτων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κοινωνὸς τῆς μελλούσης δόξης. *«Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρα-*

7. Πράξεων κβ' 14-15.

καλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός»[8]. Δηλαδή: Στοὺς πρεσβυτέρους σας ἔχω νὰ δώσω μερικὲς συμβουλὲς ὡς πρεσβύτερος κι ἐγώ, μάρτυρας τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ μέτοχος στὴν δόξα του, ποὺ θ᾽ ἀποκαλυφθεῖ μελλοντικά.

✡ Ὁ ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης τὴν ἴδια ἐμπειρία καταθέτει στὰ κείμενά του ὅταν γράφει:

«Ὃ ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν»[9].

Δηλαδή: Σᾶς γράφουμε γιὰ Τὸν ζωοποιὸ Λόγο, ποὺ ὑπῆρξε ἐξαρχῆς. Ἐμεῖς Τὸν ἔχουμε ἀκούσει καὶ Τὸν ἔχουμε δεῖ μὲ τὰ ἴδια μας τὰ μάτια. Μάλιστα Τὸν εἴδαμε ἀπὸ κοντά, καὶ τὰ χέρια μας Τὸν ψηλάφησαν. Ὅταν ἡ ζωὴ φανερώθηκε, Τὴν εἴδαμε μὲ τὰ μάτια μας. Καταθέτουμε, λοιπόν, τὴν μαρτυρία μας καὶ σᾶς μιλᾶμε γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ ποὺ ἦταν μὲ τὸν Πατέρα, φανερώθηκε ὅμως σ᾽ ἐμᾶς.

8. Α΄ Πέτρου ε΄ 1.
9. Α΄ Ἰωάννου α΄ 1-2.

2. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μὲ τὴν ἀνάστασή Του ἔγινε ὁ ἀξιόπιστος μάρτυρας τῆς δικῆς μας πνευματικῆς καθάρσεως ἀπὸ τὸν ρύπο τῶν ἁμαρτιῶν μας.

❄ Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀπευθύνει τὸν ἀποστολικὸ χαιρετισμό του στὶς ἑπτὰ Ἐκκλησίες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀναφέρεται στὸν ἐπουράνιο μάρτυρα τῆς πνευματικῆς καθάρσεως τῶν πιστῶν, δηλαδὴ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς ἑξῆς:

«Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ»[10]. Δηλαδή: Καὶ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Αὐτὸς εἶναι ὁ κατὰ πάντα ἀξιόπιστος μάρτυρας, ποὺ ἀναστήθηκε πρῶτος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς καὶ ἐξουσιάζει τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς. Εἰς Αὐτὸν ποὺ μᾶς ἀγαπάει καὶ μᾶς ἔλουσε καὶ μᾶς καθάρισε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας μὲ τὸ αἷμα Του.

3. Ἡ μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

❄ Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μαρτυρεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ἀφοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ Πατέρα σὰν σημεῖο ἀναγνωρίσεως τοῦ Μεσσία στὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο καὶ Βαπτιστή.

«Ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα

10. Ἀποκαλύψεως α΄ 5.

Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ»[11]. Δηλαδή: ἐπὶ τῶν ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα ἦλθε διαταγὴ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἰωάννη τὸν γιὸ τοῦ Ζαχαρία στὴν ἔρημο.

«Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ᾽ αὐτόν· κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ᾽ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ᾽ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ»[12].

Δηλαδή: Κι ὁ Ἰωάννης διακήρυξε δημόσια καὶ εἶπε: Εἶδα τὸ Πνεῦμα νὰ κατεβαίνει σὰν περιστέρι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ μένει πάνω Του. Ἐγὼ δὲν τὸν ἤξερα ποιὸς ἦταν, αὐτὸς ὅμως ποὺ μὲ ἔστειλε νὰ βαφτίζω μὲ νερό, αὐτὸς μοῦ εἶπε: ἐκεῖνος ποὺ πάνω Του θὰ δεῖς νὰ κατεβαίνει καὶ νὰ μένει τὸ Πνεῦμα, Αὐτὸς εἶναι ποὺ βαφτίζει μὲ Ἅγιο Πνεῦμα.

❄ Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διδάσκει ὅτι ὅσοι ζοῦν μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα πρῶτον ἔχουν κοινωνία μεταξύ τους καὶ ὅλοι μαζὶ μὲ τὸν Θεὸ καὶ δεύτερον ἁγιάζονται καὶ καθαρίζονται ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες τους.

«Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ᾽ ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας»[13]. Δηλαδή: Ἂν ὅμως ζοῦμε μέσα στὸ

11. Λουκᾶ γ΄ 2.
12 Ἰωάννου α΄ 32, 33.
13. Α΄ Ἰωάννου α΄ 7.

φῶς, ὅπως ζεῖ ὁ Θεός, τότε ἔχουμε κοινωνία μεταξύ μας, καὶ τὸ αἷμα ποὺ πρόσφερε μὲ τὸν θάνατό Του ὁ Υἱός Του ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μᾶς καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία.

Γι᾽ αὐτὸ τὸν σκοπὸ σταυρώθηκε ὁ Κύριος, γιὰ νὰ καθαρίσει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ κάθε ἀσέβεια καὶ ἁμαρτία καὶ νὰ τοὺς ἑνώσει μὲ Αὐτὸν καὶ δι᾽ Αὐτοῦ μὲ τὸν Θεό : *«Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. ... ἵνα ὦσιν ἕν καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν»*[14]. Δηλαδή: Καὶ γιὰ χάρη τους ἐγὼ δοξάζω τὸν ἑαυτό μου, γιὰ νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ δοξασμένοι ἀληθινά. ... γιὰ νὰ εἶναι ἕνα μεταξύ τους, ὅπως ἐμεῖς εἴμαστε ἕνα.

❄ Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διατυπώνει τὴν θεολογικὴ ἄποψη ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦρθε καὶ μᾶς ἀναγέννησε καὶ μάρτυρας αὐτῆς τῆς ἀναγεννήσεως εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὸ ὁποῖο μᾶς ἀναγεννᾶ, ὅταν συμμετέχουμε στὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας.

«Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι᾽ ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια»[15]. Δηλαδή: Αὐτὸς εἶναι ποὺ ἦρθε μὲ τὸ νερὸ τοῦ βαπτίσματός Του καὶ μὲ τὸ αἷμα τοῦ θανάτου Του, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὄχι μόνο μὲ τὸ νερό, ἀλλὰ μὲ τὸ νερὸ καὶ μὲ τὸ αἷμα. Τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦ-

14. Ἰωάννου ιζ΄ 19, 22.
15. Α΄ Ἰωάννου ε΄ 6.

μα εἶναι μάρτυρας γι᾽ αὐτό, διότι τὸ Πνεῦμα εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Ὑποστηρίζει μάλιστα ὅτι αὐτὴ ἡ μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρέπει νὰ γίνεται ἀπολύτως δεκτή, διότι:

«Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ»[16]. Δηλαδή: Δεχόμαστε τὴν μαρτυρία τῶν ἀνθρώπων· ἀλλὰ ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ εἶναι πολὺ ἰσχυρότερη, καὶ ὁ Θεὸς ἔχει δώσει τὴν μαρτυρία Του σχετικὰ μὲ τὸν Υἱό Του.

Ὁ Θεὸς ἐγγυᾶται τὴν σωτηρία μας, τὴν πνευματικὴ ἀναγέννησή μας, τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας, τὴν υἱοθεσία μας, τὴν συμμετοχή μας στὴν Βασιλεία Του.

❄ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀπευθυνόμενος στοὺς Ἰουδαίους ἀναφέρει ὅτι οἱ Ἀπόστολοι εἶναι μάρτυρες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπειδὴ ἔλαβαν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Μάρτυς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς ἔδωσε σὲ ὅσους πειθαρχοῦν σ᾽ Αὐτὸν γιὰ νὰ γίνουν μάρτυρές Του.

«Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ

16. Α΄ Ἰωάννου ε΄ 9.

τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ»[17]. Δηλαδή: Ὁ Θεὸς τῶν προγόνων μας ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ, ποὺ ἐσεῖς τὸν σκοτώσατε κρεμώντας τον στὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ. Αὐτὸν ὁ Θεὸς τὸν ἀνύψωσε μὲ τὴν κραταιὰ δύναμή του στὴν θέση τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ σωτήρα, γιὰ νὰ δώσει στοὺς Ἰσραηλίτες τὴν εὐκαιρία, νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ λάβουν συγχώρηση γιὰ τὶς ἁμαρτίες τους. Μάρτυρες ὅτι εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ λέμε εἴμαστε ἐμεῖς καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ ὁ Θεὸς τὸ ἔδωσε σὲ ὅσους τοῦ εἶναι ὑπάκουοι.

Οἱ Ἀπόστολοι μὲ τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ κατ' ἐπέκταση ὅλοι ὅσοι πειθαρχοῦν στὸν Θεὸ καὶ λαμβάνουν Αὐτό, γίνονται μάρτυρες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

❄ Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο βεβαιώνει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξαγίασε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν θυσία Του.

«Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον»[18]. Δηλαδή: Γιατὶ μὲ μιὰ μόνο προσφορὰ ὁδήγησε στὴν τελειότητα γιὰ πάντα αὐτοὺς ποὺ ἐξαγνίστηκαν μὲ τὸ αἷμα Του. Αὐτὸ μᾶς τὸ ἐπιβεβαιώνει καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

❄ Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀναφέρεται μεταξὺ τῶν τριῶν μαρτύρων ποὺ εὑρίσκονται:

17. Πράξεων ε΄ 30-32.

18. Ἑβραίους ι΄ 14, 15.

Πρῶτα στὸν οὐρανό, ποὺ δίνουν τὴν μαρτυρία γιὰ τὴν αἰώνιο ζωὴ καὶ τὸν Υἱό, διὰ τοῦ Ὁποίου παρέχεται ἡ αἰώνιος ζωή:

«Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν εἰσι»[19]. Δηλαδή: Ὑπάρχουν τρεῖς μάρτυρες στὸν οὐρανό: ὁ Πατέρας, ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα· αὐτοὶ οἱ τρεῖς εἶναι ἕνα· *«καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν»*[20]. Δηλαδή: Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ μαρτυρία, ὅτι ἔδωσε ὁ Θεὸς σ᾽ ἐμᾶς τοὺς πιστοὺς ζωὴ αἰώνιο. Καὶ ἡ ζωὴ αὐτὴ ὑπάρχει ἐν τῷ Υἱῷ.

Καὶ ὕστερα στὴν γῆ.

«Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν»[21]. Δηλαδή: Καὶ ὑπάρχουν τρεῖς μάρτυρες στὴν γῆ: Τὸ Πνεῦμα, τὸ νερό (τὸ βάπτισμα) καὶ τὸ αἷμα, καὶ αὐτοὶ οἱ τρεῖς δίνουν ὁμόφωνη μαρτυρία γιὰ τὸν Χριστό.

❄ Τὸ πρῶτο κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων συνοδευόταν μὲ ἀποδείξεις τῆς δυνάμεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

«Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως»[22].

Δηλαδή: Τὰ λόγια μου καὶ τὸ κήρυγμά μου δὲν

19. Α΄ Ἰωάννου ε΄ 7.
20. Α΄ Ἰωάννου ε΄ 11.
21. Α΄ Ἰωάννου ε΄ 8.
22 Α΄ Κορινθίους β΄ 4.

στηρίζονταν σὲ ἀνθρώπινη σοφία, ποὺ πείθει, ἀλλὰ στὴν πεποίθηση ποὺ γεννοῦν τὰ χαρίσματα τοῦ Πνεύματος καὶ οἱ θαυματουργικὲς δυνάμεις.

«Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς»[23]. Δηλαδή: Γιατὶ τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμά μας γιὰ τὸν Χριστὸ δὲν τὸ φέραμε σ' ἐσᾶς μόνο μὲ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ δυνάμεις θαυματουργικές, μὲ τὴν δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μὲ μεγάλη πειστικότητα. Ἔτσι, ξέρετε τί κάναμε γιὰ σᾶς ὅταν ἤμασταν μαζί σας.

❄ Τὸ πρῶτο κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὴν μαρτυρία τοῦ Κυρίου ποὺ συνοδευόταν ἀπὸ τὰ θαύματα.

«Ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν»[24].

Δηλαδή: Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας ἔμειναν ἀρκετὸ καιρὸ στὴν πόλη. Κήρυτταν μὲ παρρησία ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στὸν Κύριο, ὁ ὁποῖος βεβαίωνε τὸ κήρυγμα τῆς σωτήριας χάρης του, μὲ τὰ ἐκπληκτικὰ θαύματα ποὺ τοὺς ἔδινε τὴν δύναμη νὰ κάνουν.

23. Α΄ Θεσσαλονικεῖς α΄ 5.
24. Πράξεων ιδ΄ 3.

«Συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν»[25]. Δηλαδή: Καὶ ὁ Θεὸς πρόσθεσε τὴν μαρτυρία Του γιὰ τὸ κήρυγμα, μὲ κάθε λογῆς θαυματουργικὲς ἐνέργειες καὶ μὲ τὶς διάφορες δωρεὲς τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά Του.

Τὰ θαύματα ὡς ἐνέργειες τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ μαρτυροῦν τὴν ἀλήθεια τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου.

4. Ἡ μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δίνεται στοὺς Ἁγίους

❄ Ὅταν πιστεύουν.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος μιλάει στὴν Ἀποστολικὴ Σύνοδο:

«Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν»[26]. Δηλαδή: Ἀφοῦ ἔγινε πολλὴ συζήτηση, ἔλαβε τὸν λόγο ὁ Πέτρος καὶ τοὺς εἶπε: Ἀδελφοί,

25. Ἑβραίους β' 4.
26. Πράξεων ιε' 7-8.

ἐσεῖς ξέρετε καλὰ ὅτι ὁ Θεὸς ἀπὸ παλιὰ ἐμένα διάλεξε ἀπὸ ὅλους μας, γιὰ ν᾽ ἀκούσουν οἱ ἐθνικοὶ ἀπὸ τὸ στόμα μου τὸν λόγο τοῦ εὐαγγελίου καὶ νὰ πιστέψουν. Καὶ ὁ Θεός, ποὺ γνωρίζει τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων, ἔδωσε σημάδι ὅτι καὶ αὐτοὶ μποροῦν νὰ σωθοῦν, χορηγώντας τους τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὅπως καὶ σ᾽ ἐμᾶς.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διευκρινίζει ὅτι ὁ Θεός, ποὺ κατοικεῖ στὴν ψυχὴ τοῦ πιστοῦ βεβαιώνει τὸν πιστὸ γιὰ ὅσα πιστεύει. Ἄρα ὁ ἄπιστος διαψεύδει τὸν Θεό.

«Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ»[27]. Δηλαδή: Ὅποιος πιστεύει στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἔχει μέσα του αὐτὴ τὴν μαρτυρία. Ὅποιος δὲν πιστεύει στὸν Θεό, τὸν θεωρεῖ ἀναξιόπιστο, γιατί δὲν ἔδειξε ἐμπιστοσύνη στὴν μαρτυρία ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς σχετικὰ μὲ τὸν Υἱό Του.

❄ Γιὰ νὰ μαρτυρήσει σ᾽ αὐτοὺς περὶ τοῦ Χριστοῦ:

«Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ»[28]. Δηλαδή: Ὅταν ἔρθει ὁ Παράκλητος, ποὺ θὰ σᾶς τὸν στείλω ἐγὼ ἀπὸ τὸν Πατέρα, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀλήθειας, ποὺ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὸν Πατέρα, αὐτὸς θὰ ἑρμηνεύσει τὴν ἀποστολή μου.

27. Α΄ Ἰωάννου ε΄ 10.
28. Ἰωάννου ιε΄ 26.

❄ Ὡς ἀπόδειξη τῆς υἱοθεσίας ἀπὸ τὸν Θεὸ Πατέρα.

«Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ»[29]. Δηλαδή: Τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ διαβεβαιώνει τὸ δικό μας πνεῦμα πὼς εἴμαστε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ.

Καί «*ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον· ἀββᾶ ὁ Πατήρ· ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ*»[30]. Δηλαδή: Κι ἐπειδὴ πραγματικὰ εἶστε παιδιά Του, ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ Του στὶς καρδιές σας, καὶ αὐτὸ φωνάζει· Ἀββᾶ Πατέρα μου! Συνεπῶς, δὲν εἶσαι πιὰ δοῦλος, ἀλλὰ παιδὶ τοῦ Θεοῦ. Καὶ σὰν παιδί Του ποὺ εἶσαι, θὰ γίνεις κληρονόμος Του διὰ τοῦ Χριστοῦ.

❄ Ὡς ἀπόδειξη τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

«Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν»[31]. Δηλαδή: Ὅποιος τηρεῖ τὶς ἐντολές Του μένει ἑνωμένος μαζί Του κι ἐκεῖνος μ᾽ αὐτόν. Τὸ γνωρίζουμε δὲ πὼς ὁ Θεὸς ζεῖ μέσα μας κι ἀνάμεσά μας, ἀπὸ τὸ Πνεῦμα ποὺ μᾶς ἔδωσε.

29. Ρωμαίους η΄ 16.
30. Γαλάτας δ΄ 6-7.
31. Α΄ Ἰωάννου γ΄ 24.

❄ Ὡς ἀπόδειξη τῆς κοινωνίας μας μὲ τὸν Θεό.

«Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν»[32]. Δηλαδή: Μᾶς ἔδωσε τὸ Πνεῦμα Του· ἔτσι εἴμαστε βέβαιοι πὼς εἴμαστε σὲ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς σὲ κοινωνία μὲ μᾶς.

5. Παραδείγματα μαρτυρίας ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή.

Στὴν Ἁγία Γραφὴ ἀναφέρονται περιπτώσεις, ποὺ ἅγιοι ἄνθρωποι ἔδωσαν μαρτυρία γιὰ τὸν Θεὸ σὲ ἀσεβὲς περιβάλλον.

☆ Ὁ Νῶε (1998 π. Χ.) σὲ μιὰ κοινωνία φιλήδονων ἀνθρώπων.

Ὁ Νῶε ἦταν ἔνατος ἀπόγονος τοῦ Ἀδὰμ καὶ πατριάρχης διακεκριμένος. Περιγράφεται ὡς «*ἄνθρωπος δίκαιος καὶ τέλειος ἐν τοῖς συγχρόνοις αὐτοῦ*» καί «*μετὰ Θεοῦ περιπατήσας*»[33]. Καλεῖται καί «*δικαιοσύνης κῆρυξ*»[34]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔζησε ὁ πατριάρχης ἐπὶ τῆς γῆς κυριαρχοῦσε ἡ ἁμαρτία σὲ ὅλες τὶς μορφές της· τοῦ φόνου, τῆς κλοπῆς, τῆς ἁρπαγῆς, τῆς ἀδικίας, τῆς πορνείας, τοῦ φθόνου, τοῦ μίσους καὶ πάντων τῶν ὁμοίων. Ἦταν δὲ ἐγκατεστημένη στὴν καρδιὰ καὶ στὸ νοῦ

32. Α΄ Ἰωάννου δ΄ 13.
33. Β΄ Πέτρου β΄ 5.
34. Γενέσεως ς΄ 8-9.

τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία ὥστε φαινόταν ὅτι δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ἐξαλειφθεῖ. Γι᾽ αὐτὸ ὁ Θεὸς ἀποφάσισε τὴν ἄρδην καταστροφὴ τῆς κακίας μὲ κατακλυσμὸ καὶ ἀφανισμὸ πάσης ζωῆς. Λυπήθηκε μόνο τὸν Νῶε ἐπειδὴ προέτρεπε καὶ συμβούλευε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀπέχουν ἀπὸ κάθε κακία καὶ νὰ στολίζονται μὲ τὶς ἀρετές. Οἱ σύγχρονοί του τὸν χλεύαζαν καὶ τὸν περιέπαιζαν ἐπειδὴ τοὺς συμβούλευε καὶ τοὺς νουθετοῦσε νὰ διορθώσουν τὴν ζωή τους σύμφωνα μὲ τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀναφέρεται στὴν ἱστορία τοῦ Νῶε γιὰ νὰ τονίσει ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀνέχεται τὴν πρόκληση τῆς ἁμαρτίας.

«Καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας»[35]. Δηλαδή: Οὔτε τὸν ἀρχαῖο κόσμο δὲν λυπήθηκε, ἕναν κόσμο ποὺ ἦταν γεμᾶτος ἀπὸ ἀσεβεῖς, ἀλλὰ ἔφερε τὸν κατακλυσμό. Μόνο τὸν Νῶε, τὸν κήρυκα τῆς δικαιοσύνης, τὸν ἄφησε νὰ σωθεῖ, μαζὶ μὲ ἄλλους ἑπτά.

☆ Ὁ Ἰωσήφ (1745-1635 π. Χ.) στὸ σπίτι ἑνὸς αἰγύπτιου ἀξιωματούχου.

Ἦταν γιὸς τοῦ πατριάρχη Ἰακὼβ καὶ τῆς Ραχήλ. Ἡ θεία Πρόνοια ἀνύψωσε αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴ στὸ ὕπατο πολιτικὸ ἀξίωμα τῆς Αἰγύπτου. Ἀπὸ τὴν ζωή του προκύπτει ὅτι ἡ θεία Πρόνοια προστατεύει τοὺς εὐσεβεῖς μὲ τὴν ἀνατροπὴ τῶν ἐναντίον τους σκευω-

35. Β΄ Πέτρου β΄ 5.

ριῶν τῶν πονηρῶν. Ὁ Ἰωσὴφ εἴτε βρισκόταν σὲ δυστυχίες εἴτε σὲ εὐτυχίες, πάντοτε ζοῦσε μὲ φόβο Θεοῦ ποὺ τὸν ἔθετε ὁδηγό στὴν ζωή του.

«Ὁ Ἰωσὴφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν Πετεφρὴς ὁ εὐνοῦχος Φαραώ, ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσμαηλιτῶν, οἳ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰωσήφ, καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ. ᾔδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι ὁ Κύριος ἦν μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐὰν ποιῇ, Κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ εὗρεν Ἰωσὴφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εὐηρέστησεν αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ. ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ καταστῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ηὐλόγησε Κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ἰωσήφ, καὶ ἐγενήθη εὐλογία Κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. καὶ ἐπέτρεψε πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας Ἰωσὴφ καὶ οὐκ ᾔδει τῶν καθ᾽ αὑτὸν οὐδὲν πλὴν τοῦ ἄρτου, οὗ ἤσθιεν αὐτός. Καὶ ἦν Ἰωσὴφ καλὸς τῷ εἴδει καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσὴφ καὶ εἶπε· κοιμήθητι μετ᾽ ἐμοῦ. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι᾽ ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα, ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου καὶ οὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐδὲν ἐμοῦ, οὐδὲ ὑπεξῄρηται ἀπ᾽ ἐμοῦ οὐδὲν πλὴν σοῦ, διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς ποιή-

σω τὸ ρῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ;»[36]

Δηλαδή: Ὅταν οἱ Ἰσμαηλίτες ἔφεραν τὸν Ἰωσὴφ στὴν Αἴγυπτο, τὸν ἀγόρασε ἀπ᾽ αὐτοὺς ὁ Πετεφρὴς ὁ Αἰγύπτιος, ἀξιωματοῦχος τοῦ Φαραὼ καὶ ἀρχιμάγειρας. Ὁ Κύριος ὅμως ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Ἰωσήφ, καὶ ἀποδείχτηκε ἄνθρωπος ἱκανός. Ἔμενε στὸ σπίτι τοῦ ἀφεντικοῦ του τοῦ Αἰγύπτιου. Τὸ ἀφεντικό του εἶδε ὅτι ὁ Κύριος ἦταν μαζί του, καὶ πὼς αὐτὸς μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Κυρίου πετύχαινε κάθε ἔργο ποὺ ἀναλάμβανε. Ἔτσι ὁ Ἰωσὴφ κέρδισε τὴν εὔνοια τοῦ ἀφεντικοῦ του, κι ἐκεῖνος τὸν ἔκανε ἐπιστάτη στὸ σπίτι του· ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του τὰ ἐμπιστεύτηκε στὰ χέρια του. Ἀπὸ τότε ποὺ τὸν ἔκανε ἐπιστάτη στὸ σπίτι του καὶ στὴν περιουσία του, ὁ Κύριος εὐλόγησε τὸ σπίτι, τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήματα τοῦ Αἰγύπτιου, ἐξαιτίας τοῦ Ἰωσήφ. Ὁ Πετεφρὴς εἶχε ἀφήσει ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα στὰ χέρια τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἐνόσω εἶχε ἐκεῖνον, δὲν φρόντιζε γιὰ τίποτε ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τροφὴ ποὺ ἔτρωγε. Ὁ Ἰωσὴφ εἶχε ὡραῖο παράστημα κι ὄμορφο πρόσωπο. Ὕστερα ἀπὸ τὰ γεγονότα ἐκεῖνα, ἡ γυναίκα τοῦ ἀφεντικοῦ του ἔριξε τὰ μάτια της στὸν Ἰωσὴφ καὶ τοῦ εἶπε: Ἔλα νὰ πλαγιάσεις μαζί μου. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ἀρνήθηκε καὶ τῆς εἶπε: Ὁ ἀφέντης μου δὲ φροντίζει γιὰ τίποτε σ᾽ αὐτὸ τὸ σπίτι ἐνόσω εἶμαι ἐγώ, καὶ ὅλη του τὴν περιουσία τὴν ἔχει ἐμπιστευθεῖ στὰ χέρια μου. Δὲν ἔχει ἄλλος μεγαλύτερη δύναμη στὸ σπίτι αὐτό. Τίποτα δὲν μοῦ στέρησε,

36. Γενέσεως λθ΄ 1-9.

ἐκτὸς ἀπὸ ἐσένα, ποὺ εἶσαι γυναίκα του. Πῶς θὰ μποροῦσα νὰ κάνω ἕνα τόσο μεγάλο κακὸ καὶ ν᾽ ἁμαρτήσω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ;

☆ Ὁ Δαβίδ (1055-1015 π. Χ.) ὡς νέος ζώντας στὸ βασιλικὸ ἀνάκτορο τοῦ βασιλιᾶ Σαοὺλ ποὺ τὸν μισοῦσε.

Ὁ Δαβὶδ ὅταν ἦταν νέος καὶ ζοῦσε ὑπηρετώντας τὸν βασιλιᾶ Σαοὺλ ἂν καὶ δεχόταν τὶς συχνὲς ἐπιθέσεις τοῦ μανιακοῦ βασιλιᾶ Σαοὺλ ἐν τούτοις ὡς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐνάρετος δὲν ἔπαυσε νὰ τὸν ὑπηρετεῖ, νὰ τὸν εὐεργετεῖ καὶ νὰ τὸν σέβεται παρὰ τὸ μῖσος ποὺ εἶχε ὁ Σαοὺλ γι᾽ αὐτόν.

«Καὶ πνεῦμα Κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαούλ, καὶ ἔπνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ Κυρίου. καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαοὺλ πρὸς αὐτόν· ἰδοὺ δὴ πνεῦμα Κυρίου πονηρὸν πνίγει σε· εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου, καὶ ζητησάτωσαν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρᾳ, καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπί σοι καὶ ψαλῇ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· ἴδετε δή μοι ἄνδρα ὀρθῶς ψάλλοντα καὶ εἰσαγάγετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν τῷ Ἰεσσαὶ Βηθλεεμίτην καὶ αὐτὸν εἰδότα ψαλμόν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετὸς καὶ πολεμιστὴς καὶ σοφὸς λόγῳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἴδει, καὶ Κύριος μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσσαὶ λέγων· ἀπόστειλον πρός με τὸν υἱόν σου Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. καὶ ἔλαβεν Ἰεσσαὶ γομὸρ ἄρτων καὶ ἀσκὸν οἴνου καὶ ἔριφον αἰγῶν

ἕνα καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαούλ. καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ πρὸς Ἰεσσαὶ λέγων· παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἀνέψυχε Σαούλ, καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ. καὶ ἀφίστατο ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν»[37].

Δηλαδή: Τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου εἶχε πιὰ φύγει ἀπὸ τὸν Σαούλ, καὶ τὸν τυραννοῦσε ἕνα κακὸ πνεῦμα σταλμένο ἀπὸ τὸν Κύριο. Οἱ δοῦλοι τοῦ Σαοὺλ τοῦ εἶπαν: Ξέρουμε ὅτι σὲ τυραννάει ἕνα κακὸ πνεῦμα, σταλμένο ἀπὸ τὸν Θεό. Δῶσε ὅμως, κύριέ μας, μιὰ διαταγὴ κι ἐμεῖς εἴμαστε ἐδῶ στὴν διάθεσή σου. Θὰ ψάξουμε καὶ θὰ βροῦμε κάποιον ποὺ νὰ ξέρει νὰ παίζει ἅρπα· καὶ ὅταν τὸ κακὸ πνεῦμα ἔρχεται πάνω σου σταλμένο ἀπὸ τὸν Θεό, τότε ὁ μουσικὸς θὰ παίζει τὴν ἅρπα καὶ θὰ γίνεσαι καλά. Ὁ Σαοὺλ διέταξε τοὺς δούλους του: Βρέστε μου, λοιπόν, ἕναν ἄνθρωπο ποὺ νὰ παίζει καλὰ καὶ φέρτε τον ἐδῶ σὲ μένα. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες εἶπε: Ἐγὼ γνωρίζω ἕνα γιὸ τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Βηθλεεμίτη, ποὺ ξέρει νὰ παίζει κιθάρα· εἶναι ἄνθρωπος ἀξιόλογος καὶ πολεμιστὴς γενναῖος· μιλάει μὲ φρόνηση, ἔχει ὡραία ἐμφάνιση καὶ εἶναι ὁ Κύριος μαζί του. Τότε ὁ Σαοὺλ ἔστειλε ἀγγελιαφόρους καὶ εἶπε στὸν Ἰεσσαί:

37. Α΄ Βασιλειῶν ις΄ 14-23.

Στεῖλε μου τὸν γιό σου τὸν Δαβίδ, ποὺ εὑρίσκεται στὰ πρόβατα. Τότε ὁ Ἰεσσαὶ πῆρε τέσσερα περίπου κιλὰ ψωμιά, ἕνα ἀσκὶ κρασὶ κι ἕνα κατσίκι καὶ τὰ ἔστειλε μὲ τὸν Δαβὶδ στὸν Σαούλ. Ὁ Δαβὶδ ἦρθε στὸν Σαοὺλ καὶ παρουσιάστηκε μπροστά του. Ἐκεῖνος τὸν συμπάθησε πολὺ καὶ τὸν ἔκανε ὑπασπιστή του. Ἔστειλε καὶ μήνυμα στὸν Ἰεσσαί: Ἂς μείνει σὲ παρακαλῶ, ὁ Δαβὶδ μαζί μου, τοῦ ἔλεγε, γιατί ἔχει κερδίσει τὴν εὔνοιά μου. Ἔτσι, ὅποτε ὁ Θεὸς ἔστελνε τὸ κακὸ πνεῦμα στὸν Σαούλ, ὁ Δαβὶδ ἔπαιρνε στὰ χέρια του τὴν ἅρπα κι ἔπαιζε, καὶ ὁ Σαοὺλ ἀνακουφιζόταν· τὸ κακὸ πνεῦμα ἔφευγε ἀπὸ πάνω του καὶ ἡρεμοῦσε.

☆ Ὁ προφήτης Δανιὴλ στὴν εἰδωλολατρικὴ βασιλικὴ αὐλὴ τῆς Βαβυλώνας.

Ὁ προφήτης Δανιὴλ καταγόταν ἀπὸ τὴν βασιλικὴ οἰκογένεια τοῦ Δαβίδ. Μεταφέρθηκε αἰχμάλωτος στὴν Βαβυλώνα τὸ 606 π. Χ. Ἀπὸ τὴν ἐφηβικὴ ἡλικία του ἦταν τηρητὴς τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ἀρνιόταν νὰ ἀγγίξει τὴν τροφὴ ἀπὸ τὴν βασιλικὴ τράπεζα, ἐπειδὴ ἀπαγορευόταν νὰ τρώει αὐτὲς τὶς τροφὲς ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ νὰ προσκυνεῖ τὰ εἴδωλα, ἐπειδὴ τὰ θεωροῦσε βλασφημία κατὰ τοῦ Θεοῦ.

«Καὶ ἔθετο Δανιὴλ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν τῷ οἴνῳ τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ καὶ ἠξίωσε τὸν ἀρχιευνοῦχον ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ»[38].

38. Δανιὴλ α΄ 8.

Δηλαδή: Ὁ Δανιὴλ ἀποφάσισε νὰ μὴ μιανθεῖ ἀπὸ τὶς τροφὲς καὶ ἀπὸ τὸ κρασὶ τοῦ βασιλιᾶ· γι᾽ αὐτὸ παρακάλεσε τὸν προϊστάμενο τοῦ προσωπικοῦ νὰ τὸν ἀπαλλάξει ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν ὑποχρέωση.

☆ Ὁ αἰχμάλωτος Μαρδοχαῖος ζώντας ἀνάμεσα σὲ ἰσχυροὺς ἐχθροὺς στὰ Σοῦσα, κατὰ τὴν περίοδο ποὺ οἱ Ἰουδαῖοι ζοῦσαν αἰχμάλωτοι τῶν Βαβυλωνίων. Ἡ Βαβυλώνειος αἰχμαλωσία τῶν Ἰουδαίων διήρκεσε ἑβδομήντα χρόνια ἀπὸ τὸ 605 π. Χ. ἕως 536 π. Χ.

Ὁ Μαρδοχαῖος ἦταν ἀπόγονος τοῦ Σαοὺλ καὶ ζοῦσε αἰχμάλωτος στὴν αὐλὴ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Ἀσουήρου (τοῦ Ἀρταξέρξου). Ἦταν ἐξάδελφος τῆς συζύγου τοῦ Ἀσουήρου, τῆς Ἑβραίας Ἐσθήρ. Εὑρισκόμενος στὴν αὐλὴ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ἀρνήθηκε νὰ ἀποδώσει βασιλικὲς τιμὲς στὸν Πέρση ἀξιωματοῦχο Ἀμὰν ποὺ ἦταν ἐχθρός του καὶ ἐχθρὸς ὅλου τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἔθνους.

Ὁ Ἀμὰν φθόνησε τὸν Μαρδοχαῖο καὶ ἐπειδὴ ἦταν εὐνοούμενος τοῦ βασιλέως σκέφθηκε τὴν παντελὴ ἐξόντωσή του καὶ ὅλων τῶν Ἰουδαίων.

Ὁ Θεὸς ὅμως μὲ τὴν Ἑβραία βασίλισσα Ἐσθὴρ ἔσωσε καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τὴν πανωλεθρία.

«*Καὶ ἄνθρωπος ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαΐρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ Κισσαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλήμ, ἣν ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος*»[39]. Δηλαδή: Ἐκεῖ στὰ Σοῦ-

σα κατοικοῦσε ἕνας Ἰουδαῖος ποὺ ὀνομαζόταν Μαρδοχαῖος, ἀπὸ τὴν φυλὴ Βενιαμίν, γιὸς τοῦ Ἰαΐρου, γιοῦ τοῦ Σεμεΐου, γιοῦ τοῦ Κισσαίου. Ἦταν ἀνάμεσα στοὺς αἰχμάλωτους ποὺ ὁ βασιλιὰς Ναβουχοδονόσορ εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ.

39. Ἐσθὴρ ϛ΄ 1 - 6.

ΟΛΙΘΑCΜΟCΤΥΑΓΙΟ
ΓΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟCΤΕΦ
ΝΟΥ·

Μαρτύριο

Ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη διδασκόμαστε:

1. Ὁρισμὸς Μαρτυρίου

Μαρτύριο εἶναι ὁ μετὰ ἀπὸ βασανισμὸ θάνατος ποὺ ὑφίσταται κάποιος γιὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ τὴν μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸν λόγο τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου:

«*Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον*»[1]. Δηλαδή: Ὅταν τὸ Ἀρνίο ἄνοιξε τὴν πέμπτη σφραγίδα, εἶδα κάτω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο τὶς ψυχὲς ἐκείνων ποὺ σφαγιάστηκαν γιὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ τὴν μαρτυρία ποὺ ἔδωσαν γιὰ τὸ Ἀρνίο.

«*Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμέ-*

1. Ἀποκαλύψεως ς΄ 9.

νων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη»[2].

Δηλαδή: Ὕστερα εἶδα νὰ κάθονται σὲ θρόνους αὐτοὶ στοὺς ὁποίους δόθηκε ἡ ἐξουσία νὰ κρίνουν: ἦταν οἱ ψυχὲς αὐτῶν ποὺ ἀποκεφαλίστηκαν γιὰ τὴν μαρτυρία ποὺ ἔδωσαν γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ γιὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ· καὶ δὲν προσκύνησαν τὸ θηρίο οὔτε τὸ ἄγαλμά του, καὶ οὔτε δέχτηκαν τὸ χάραγμά του στὸ μέτωπο καὶ στὸ χέρι τους. Ξαναγύρισαν στὴν ζωὴ καὶ βασίλεψαν μὲ τὸν Χριστὸ χίλια χρόνια.

2. Οἱ πιστοὶ ἐνώπιον τοῦ Μαρτυρίου

✡ Προειδοποιοῦνται γιὰ τὸ μαρτύριό τους ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ μὲ τοὺς λόγους:

«Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται»[3]. Δηλαδή: Θὰ παραδώσει ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸ στὸν θάνατο, κι ὁ πατέρας τὸ παιδί, καὶ θὰ ξεσηκωθοῦν τὰ παιδιὰ νὰ θανατώσουν τοὺς γονεῖς. Καὶ ὅλοι θὰ σᾶς μισοῦν ἐξαιτίας μου. Ὅποιος ὅμως μείνει σταθερὸς ὡς τὸ τέλος, αὐτὸς θὰ σωθεῖ.

2. Ἀποκαλύψεως κ΄ 4.

3. Ματθαίου ι΄ 21-22.

«Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου»[4]. Δηλαδή: Θὰ σᾶς παραδώσουν σὲ βασανιστήρια καὶ θὰ σᾶς σκοτώσουν, κι ὅλοι οἱ λαοὶ θὰ σᾶς μισοῦν ἐξαιτίας μου.

«Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ»[5]. Δηλαδή: Θὰ σᾶς διώξουν ἀπὸ τὶς συναγωγές. Θὰ ἔρθει μάλιστα ὁ καιρὸς ποὺ ὅποιος σᾶς θανατώσει θὰ νομίζει πὼς ἔτσι ὑπηρετεῖ τὸν Θεό.

Ὁ Κύριος μίλησε μὲ σαφήνεια στοὺς μαθητές Του καὶ δὲν ἄφησε περιθώρια παρανοήσεων. Ἔπρεπε νὰ ἑτοιμασθοῦν γιὰ ταλαιπωρίες καὶ κινδύνους.

✡ Δὲν πρέπει νὰ φοβοῦνται τὸ μαρτύριο κατὰ τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου:

«*Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ»*[6].Δηλαδή: Μὴ φοβηθεῖτε αὐτοὺς ποὺ σκοτώνουν τὸ σῶμα, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ σκοτώσουν τὴν ψυχή. Ἀντίθετα, νὰ φοβηθεῖτε ὅποιον μπορεῖ νὰ ρίψει ψυχὴ καὶ σῶμα στὴν κόλαση.

Ἡ ἀπώλεια τῆς παρούσας ζωῆς δὲν πρέπει νὰ φοβίζει τὸν πιστό. Ἐνῶ ἀντίθετα πρέπει νὰ φοβᾶται νὰ μὴ χάσει τὴν αἰώνια ζωή.

4. Ματθαίου κδ΄ 9.
5. Ἰωάννου ις΄ 2.
6. Ματθαίου ι΄ 28.

✡ Τὸ μαρτύριο ὁδηγεῖ στὴν δόξα:

«Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν. ἰδοὺ δὴ μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμέρας δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς»[7]. Δηλαδή: Μὴ φοβᾶσαι καθόλου γιὰ ὅσα σοῦ μέλλεται νὰ πάθεις. Ὁ διάβολος θὰ ρίξει μερικοὺς ἀπὸ ἐσᾶς στὴν φυλακὴ γιὰ νὰ δοκιμαστεῖτε. Ὁ διωγμὸς θὰ κρατήσει δέκα μέρες. Κράτα τὴν πίστη σου, ἀκόμη κι ἂν σοῦ στοιχίσει τὴν ζωή, κι ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω γιὰ στεφάνι τῆς νίκης τὴν αἰώνια ζωή.

✡ Πρέπει νὰ εἶναι ἀποφασισμένοι γιὰ τὸ μαρτύριο.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ζητεῖ ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς τῆς Καισάρειας τοῦ Φιλίππου νὰ μὴ θρηνοῦν γιὰ ὅσα προφητεύθηκαν γι᾽ αὐτόν.

«Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος· Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ»[8].

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε δὲ τότε ὁ Παῦλος· Γιατί κλαῖτε καὶ μοῦ συντρίβετε τὴν καρδιά; Ἐγὼ ὄχι μόνο νὰ δεθῶ εἶμαι ἕτοιμος, ἀλλὰ καὶ νὰ πεθάνω στὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Κύριος ὅταν κάλεσε τοὺς μαθητές Του ἔθεσε ὡς προϋπόθεση νὰ εἶναι ἀποφασισμένοι γιὰ θυσίες.

7. Ἀποκαλύψεως β΄ 10.

8. Πράξεων κα΄ 13.

«Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν»[9]. Δηλαδή: Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητές Του: "Οποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθήσει, ἂς ἀπαρνηθεῖ τὸν ἑαυτό του, ἂς σηκώσει τὸν σταυρό του κι ἂς μὲ ἀκολουθεῖ. Γιατὶ ὅποιος θέλει νὰ σώσει τὴν ζωή του θὰ τὴν χάσει· ὅποιος ὅμως ἐξαιτίας μου χάσει τὴν ζωή του, θὰ τὴν βρεῖ στὴν αἰώνια ζωή.

✡ Πρέπει νὰ ἀντιστέκονται στὴν ἁμαρτία μέχρι μαρτυρίου:

«Οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι»[10]. Δηλαδή: Στὸν ἀγώνα σας κατὰ τῆς ἁμαρτίας δὲν ἀντιμετωπίσατε ἀκόμη τὸ ἐνδεχόμενο νὰ χύσετε τὸ αἷμα σας.

Αὐτὴ ἡ θυσία ἀπέδειξε μάρτυρες καὶ ὁσίους.

✡ Πληροφοροῦνται ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Σμύρνης, ὅτι τὸ μαρτύριο προκαλεῖται ἀπὸ τὸν διάβολο:

«Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν. ἰδοὺ δὴ μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμέρας δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς»[7]. Δηλα-

9. Ματθαίου ιϛ΄ 24-25.
10. Ἑβραίους ιβ΄ 4.

δή: Μὴ φοβᾶσαι καθόλου γιὰ ὅσα σοῦ μέλλεται νὰ πάθεις. Ὁ διάβολος θὰ ρίξει μερικοὺς ἀπὸ σᾶς στὴν φυλακὴ γιὰ νὰ δοκιμαστεῖτε. Ὁ διωγμὸς θὰ κρατήσει δέκα μέρες. Κράτα τὴν πίστη σου, ἀκόμη καὶ ἂν σοῦ στοιχίσει τὴν ζωή, κι ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω γιὰ στεφάνι τῆς νίκης τὴν αἰώνια ζωή.

✡ Πληροφοροῦνται, ὅτι ἡ ἀποστασία τῶν ἀσεβῶν εἶναι ἔνοχος γιὰ τὴν θυσία τῶν μαρτύρων.

Ἡ ἀποστατημένη ἀνθρωπότητα συμβολίζεται, ἀπὸ τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη στὴν Ἀποκάλυψη, μὲ μιὰ πόρνη γυναίκα. Εἶναι ἡ Βαβυλώνα ἡ μεγάλη, ἡ μητέρα τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.

«Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα»[11]. Δηλαδή: Καὶ εἶδα τὴν γυναίκα νὰ μεθάει μὲ τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ αἷμα ἐκείνων ποὺ μαρτύρησαν γιὰ τὸν Ἰησοῦ. Ὅταν τὴν εἶδα, ἔμεινα κατάπληκτος.

✡ Γνωρίζουν ὅτι ἡ ἀποστατημένη ἀνθρωπότητα θὰ τιμωρηθεῖ διότι:

«Καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς»[12]. Δηλαδή: Γιατὶ σ' ἐσένα βρέθηκε χυμένο τὸ αἷμα τῶν προφητῶν καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅλων ὅσων σφαγιάστηκαν ἐπάνω στὴν γῆ.

11. Ἀποκαλύψεως ιζ΄ 6.
12. Ἀποκαλύψεως ιη΄ 24.

✡ Διδάσκονται ὅτι ἡ τιμωρία γιὰ τὸ μαρτύριο τῶν ἁγίων θὰ γίνει ἀπὸ τὸν Θεό:

«Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης»[13]. Δηλαδή: Ἔτσι ἡ σημερινὴ γενιὰ τῶν ἀνθρώπων θὰ δώσει λόγο γιὰ τὰ φονικὰ ποὺ ἔγιναν ἐναντίον ὅλων τῶν προφητῶν ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος.

«*Εὐφραίνου ἐπ᾽ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸν λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φανῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς»*[14].

Δηλαδή: Χαρεῖτε γιὰ τὸ κατάντημά της, οὐρανέ, λαὲ τοῦ Θεοῦ, ἀπόστολοι καὶ προφῆτες! Ὁ Θεὸς ἔκρινε τὸ δίκιο σας καὶ τὴν τιμώρησε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σᾶς

13. Λουκᾶ ια΄ 50.

14. Ἀποκαλύψεως ιη΄ 20-24.

ἔκανε. Τότε ἕνας ἄγγελος δυνατὸς σήκωσε κι ἔριξε στὴν θάλασσα ἕνα λιθάρι μεγάλο σὰν μυλόπετρα καὶ εἶπε: Μὲ τέτοια ὁρμὴ θὰ καταστραφεῖς, Βαβυλώνα, ἡ πόλη ἡ μεγάλη, καὶ θὰ χαθεῖς γιὰ πάντα. Δὲν θὰ ξανακούσεις πάλι τὸν ἦχο τῶν κιθαριστῶν καὶ τῶν μουσικῶν, αὐτῶν ποὺ παίζουν αὐλὸ καὶ σάλπιγγα. Δὲν θὰ ξαναβρεῖς πιὰ τοὺς διάφορους τεχνίτες καὶ δὲν θὰ ξανακούσεις πιὰ τὸν ἦχο τῆς μυλόπετρας. Δὲν θὰ ξαναδεῖς πιὰ τὸ φῶς τοῦ λυχναριοῦ, καὶ τὴν φωνὴ τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύφης δὲν θὰ τὴν ξανακούσεις. Γιατὶ οἱ ἔμποροί σου ἦταν οἱ δυνάστες τῆς γῆς· γιατὶ μὲ τὰ μάγια σου πλάνεψες ὅλα τὰ ἔθνη. Γιατὶ σ᾽ ἐσένα βρέθηκε χυμένο τὸ αἷμα τῶν προφητῶν καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅλων ὅσων σφαγιάστηκαν ἐπάνω στὴν γῆ.

3. Παραδείγματα Μαρτύρων ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή

✡ Ὁ δίκαιος Ἄβελ εἶναι ὁ πρωτομάρτυρας ποὺ ἔχασε τὴν ζωή του δολοφονημένος ἀπὸ τὸν ἀδελφό του ἐπειδὴ ἦταν ἐνάρετος. Ἦταν ὁ δεύτερος γιὸς τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας. Ἦταν ποιμένας προβάτων. Ἡ θυσία του πρὸς τὸν Θεό, ἀπὸ τὰ πρόβατά του, ὑπῆρξε ἁγνὴ καὶ γι᾽ αὐτὸ ἔγινε εὐπρόσδεκτη ἀπὸ τὸν Θεό.

Ἀντίθετα ὁ ἄφρονας Κάϊν ἐξαπατοῦσε τὸν ἑαυτό του, νομίζοντας ὅτι τὰ κρυπτὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἔργα, παραμένουν κρυπτὰ καὶ ἀφανῆ στὸν Θεό. Ὁδηγούμενος καὶ παρακινούμενος ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν πλάνη, ἀρνήθηκε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τὸν φόνο τοῦ ἀδελφοῦ του

λέγοντας: *«Μὴ φύλαξ ἐγὼ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰμί;»*[15], πλὴν ἀμέσως τιμωρήθηκε καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν τιμωρία του ἀπὸ τὸν Θεό, ἀντιλήφθηκε ὅτι ὁ Θεὸς ὑπάρχει πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα ἐνώπιον αὐτοῦ τελοῦνται.

Πράγματι ἡ ἁμαρτία κατέστησε τὸν ἄνθρωπο ὄχι μόνο πονηρὸ ἀλλὰ καὶ μωρό.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν δικαιοῦται τὴν εὔνοια τοῦ Θεοῦ, ὅ,τι καὶ ἂν πράξει. Αὐτὸ ποὺ εἶναι ἀδύνατο γιὰ μᾶς, ἀλλὰ καὶ τόσο λυτρωτικὸ μᾶς τὸ προσφέρει δωρεὰν ὁ Θεὸς μὲ τὴν ἐξιλαστικὴ θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ὁποίου ἦταν τύποι οἱ δι' αἵματος θυσίες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης «*σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις*»[16]. Δηλαδή: Καὶ σύμφωνα μὲ τὸν νόμο σχεδὸν ὅλα, πρόσωπα καὶ πράγματα, καθαρίζονται μὲ αἷμα. Καὶ χωρὶς νὰ χυθεῖ αἷμα δὲν γίνεται ἄφεση.

Ὁ ἄδικος θάνατος τοῦ Ἄβελ κατὰ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τύπο τοῦ ἄδικου μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ αἷμα τοῦ Ἄβελ ἐβόα ἀπὸ τὴν γῆ πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ζητοῦσε ἱκανοποίηση. *«φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρός με ἐκ τῆς γῆς»*[17] ἀλλὰ καὶ ἐπίσης τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ποὺ χύθηκε παράνομα, ζητεῖ τὴν ἄφεση καὶ τὴν σωτηρία κάθε ἁμαρτωλοῦ ποὺ μετανοεῖ.

Τὴν ἴδια μεγάλη κραυγὴ βγάζουν καὶ οἱ μάρτυρες

15. Γενέσεως δ΄ 9.
16. Ἑβραίους θ΄ 22.
17. Γενέσεως δ΄ 10.

τοῦ Χριστοῦ ἐνώπιον τοῦ θρόνου Του, ζητοῦντες νὰ δικαιωθοῦν, ὅπως φανερώνεται ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. *«Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀρνίου ἣν εἶχον· καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἕως πότε ὁ δεσπότης, ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;»*[18].

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης σχολιάζει τὸν ἄδικο καὶ μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ Ἄβελ καὶ λέει, ὅτι ὀφείλετο στὴν πονηρία τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ στὴν ἔλλειψη ἀγάπης:

«Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια»[19]. Δηλαδή: Πραγματικά, ἡ παραγγελία ποὺ ἀκούσατε ἐξαρχῆς εἶναι αὐτή: Νὰ ἀγαπᾶμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Δὲν πρέπει νὰ γίνουμε σὰν τὸν Κάϊν. Αὐτὸς ἦταν γέννημα τοῦ διαβόλου καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφό του. Καὶ γιατί τὸν ἔσφαξε; Γιατί τὰ δικά του ἔργα ἦταν πονηρά, ἐνῶ τοῦ ἀδελφοῦ του ἦταν δίκαια.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ περιγράφει τὸν φόνο αὐτὸ καὶ τοὺς δύο χαρακτῆρες τῶν ἀδελφῶν.

«Καὶ εἶπε Κάϊν πρὸς Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς

18. Ἀποκαλύψεως ς΄ 9-10.
19. Α΄ Ἰωάννου γ΄ 11-12.

ἐν τῷ πεδίῳ, ἀνέστη Κάϊν ἐπὶ Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν»[20]. Δηλαδή: Τότε ὁ Κάϊν εἶπε στὸν Ἄβελ, τὸν ἀδελφό του: Πᾶμε στὰ χωράφια. Κι ἐκεῖ στὰ χωράφια, ὅρμησε ὁ Κάϊν ἐναντίον τοῦ Ἄβελ καὶ τὸν σκότωσε.

✡ Ὁ ἀρχιερέας Ἀχιμέλεχ καὶ οἱ ἱερεῖς σύντροφοί του ἐσφάγησαν ἀπὸ τὸν βασιλιᾶ Σαοὺλ τὸ 1061 π. Χ.

Ἦταν γιὸς τοῦ Ἀχιτὼβ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἀχιὰ τὸν ὁποῖον διαδέχθηκε στὴν ἀρχιερωσύνη.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀρχιερωσύνης του ἡ σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου βρισκόταν στὴν πόλη τῶν ἱερέων, κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα, στὴν περιοχὴ ποὺ κατοικοῦσαν οἱ ἀπόγονοι τῆς φυλῆς τοῦ Βενιαμίν.

Σ' αὐτὴ τὴν πόλη διέμενε ὁ Ἀχιμέλεχ καὶ ὑποδέχθηκε τὸν Δαβὶδ καταδιωκόμενο ἀπὸ τὸν βασιλιᾶ Σαούλ, στὸν ὁποῖο πρόσφερε νὰ φάει μὲ τοὺς συντρόφους του τοὺς ἅγιους ἄρτους τῆς προθέσεως καὶ τὴν ρομφαία τοῦ Γολιάθ. Ὁ βασιλιὰς Σαοὺλ θεώρησε τὴν πράξη αὐτὴ τοῦ ἀρχιερέως Ἀχιμέλεχ, ποὺ διέπραξε ἀπὸ ἄγνοια καὶ ἀγαθότητα προδοσία, καὶ φόνευσε διὰ τοῦ Ἰδουμαίου Δωὴκ τὸν ἀτυχῆ ἀρχιερέα Ἀχιμέλεχ καὶ μαζὶ μ' αὐτὸν ἄλλους ὀγδόντα πέντε ἱερεῖς:

«Καὶ ἀποκρίνεται Δωὴκ ὁ Σύρος ὁ καθεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους Σαοὺλ καὶ εἶπεν· ἑώρακα τὸν υἱὸν Ἰεσσαὶ παραγινόμενον εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα, καὶ ἠρώτα αὐτῷ διά τοῦ Θεοῦ καὶ

20. Γενέσεως δ΄ 8.

ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν ρομφαίαν Γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτὼβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβά, καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπε Σαούλ· ἄκουε δή, υἱὲ Ἀχιτώβ· καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, λάλει κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαούλ· ἱνατί συνέθου κατ᾽ ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ρομφαίαν καὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ᾽ ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε· καὶ τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστὸς καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ ἄρχων παντὸς παραγγέλματός σου καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ σου; ἦ σήμερον ἤργμαι ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ; μηδαμῶς. μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ λόγον καὶ ἐφ᾽ ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ὅτι οὐκ ᾔδει ὁ δοῦλός σου ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαούλ· θανάτῳ ἀποθανῇ, Ἀβιμέλεχ, σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσι τοῖς ἐφεστηκόσι πρὸς αὐτόν· προσαγάγετε καὶ θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυίδ, καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτός, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὠτίον μου. καὶ οὐκ ἐβουλήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντῆσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς Κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωὴκ· ἐπιστρέφου σὺ καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἐπεστράφη Δωὴκ ὁ Σύρος καὶ ἐθανάτωσε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πέντε

ἄνδρας, πάντας αἴροντας ἐφούδ. καὶ τὴν Νομβὰ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στόματι ρομφαίας ἀπ᾽ ἀνδρὸς ἕως γυναικός, ἀπὸ νηπίου ἕως θηλάζοντος καὶ μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου»[21].

Δηλαδή: Ὁ Σύρος Δωήκ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀρχηγὸς τῶν φυλάκων τῶν ἡμιόνων τοῦ Σαούλ, εἶπε στὸν Σαούλ· Εἶδα τὸν γιὸ τοῦ Ἰεσσαὶ ποὺ ἦρθε στὴν Νομβὰ πρὸς τὸν ἀρχιερέα Ἀβιμέλεχ τὸν γιὸ τοῦ Ἀχιτώβ. Ὁ Ἀρχιερέας Ἀβιμέλεχ ρώτησε τὸν Θεὸ γιὰ τὸν Δαβὶδ καὶ ἔδωσε σ᾽ αὐτὸν τροφὲς καὶ τὴν ρομφαία τοῦ Φιλισταίου Γολιάθ. Ὁ βασιλιὰς ἀπέστειλε ἀνθρώπους καὶ κάλεσαν τὸν Ἀβιμέλεχ τὸν γιὸ τοῦ Ἀχιτὼβ καὶ ὅλους τοὺς γιοὺς τοῦ πατέρα του τοὺς ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο στὴν Νομβά, νὰ μεταβοῦν πρὸς αὐτόν. Πράγματι ἦλθαν ὅλοι αὐτοὶ καὶ παρουσιάσθηκαν στὸν βασιλιᾶ Σαούλ. Ὁ Σαοὺλ εἶπε· Ἄκουσε λοιπόν, γιὲ τοῦ Ἀχιτώβ. Ἐκεῖνος ἀπάντησε. Ἰδοὺ ἐγώ, λάλει, Κύριε. Ὁ Σαοὺλ εἶπε σ᾽ αὐτόν. Διατί συνωμοτήσατε ἐναντίον μου σὺ καὶ ὁ γιὸς τοῦ Ἰεσσαί, ὥστε νὰ δώσεις σ᾽ αὐτὸν ἄρτους καὶ τὴν ρομφαία τοῦ Γολιὰθ καὶ νὰ συμβουλευθεῖς γι᾽ αὐτὸν τὸν Θεὸ καὶ ἔτσι νὰ γίνει αὐτὸς ἐχθρὸς ἐναντίον μου μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς; Ὁ Ἀρχιερέας ἀπάντησε στὸν βασιλιᾶ καὶ εἶπε· Ποιός ἄλλος ἀπὸ τοὺς δούλους σου εἶναι ὅπως ὁ Δαβὶδ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος στὸν βασιλιᾶ, γαμπρὸς τοῦ βασιλέως, διεκπεραιωτὴς τῶν διαταγῶν σου καὶ γενικῶς ἔνδοξος μεταξὺ τῶν αὐλικῶν σου; Μήπως σήμερα ἔκανα ἀρχὴ

21. Α΄ Βασιλειῶν κβ΄ 9-19.

νὰ συμβουλεύομαι τὸν Θεὸ γι᾽ αὐτόν; Κάθε ἄλλο! Πλὴν αὐτοῦ ἂς μὴ θελήσει ὁ βασιλιὰς νὰ ἀποδώσει σ᾽ ἐμένα εὐθύνη καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ μου γιὰ τὴν διαγωγή μου πρὸς τὸν Δαβίδ, διότι ἐγὼ ὁ δοῦλος σου οὔτε ὅλη τὴν ὑπόθεση γνωρίζω, οὔτε ἐλάχιστη ἰδέα ἔχω. Ὁ βασιλιὰς Σαοὺλ εἶπε στὸν Ἀβιμέλεχ· Θὰ θανατωθεῖς σὺ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ σου. Ὁ βασιλιὰς διέταξε ἀμέσως τοὺς ἄνδρας τῆς σωματοφυλακῆς του, οἱ ὁποῖοι στέκονταν πλησίον του, καὶ τοὺς λέει· Φέρετε ἐδῶ καὶ θανατῶστε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου, διότι συνεμάχησαν μετὰ τοῦ Δαβίδ, καθόσον, ἐνῶ ἐγνώριζαν, ὅτι αὐτὸς δραπετεύει, δὲν μοῦ τὸ ἐγνωστοποίησαν. Οἱ ἄνδρες ὅμως αὐτοὶ τῆς σωματοφυλακῆς του δὲν τόλμησαν νὰ σηκώσουν τὰ χέρια τους καὶ νὰ φονεύσουν τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου. Τότε εἶπε ὁ βασιλιὰς στὸν Δωὴκ τὸν Ἐδωμίτη: Πήγαινε ἐσὺ καὶ σκότωσε τοὺς ἱερεῖς. Ἔτσι πῆγε ὁ Δωὴκ καὶ τοὺς σκότωσε. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Σαοὺλ θανάτωσε ὀγδόντα πέντε ἄντρες ποὺ φοροῦσαν τὸ λινὸ ἐφώδ. Ἐπίσης ὁ Σαοὺλ παρέδωσε στὴν σφαγὴ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Νώβ, τῆς πόλης τῶν ἱερέων· θανάτωσε ἄντρες, γυναῖκες, παιδιὰ καὶ νήπια, μοσχάρια, ὄνους καὶ πρόβατα.

✡ Οἱ Προφῆτες τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἀσεβῆ καὶ κακούργα βασίλισσα Ἰεζάβελ ποὺ ἦταν εἰδωλολάτρισσα. Ἡ γυναίκα αὐτὴ ἦταν θυγατέρα τοῦ βασιλιᾶ τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ σύζυγος τοῦ Ἀχαάβ, βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ (βορείου βασιλείου τῶν Ἑβραίων 918-897 π.Χ.). Μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις της προ-

σπάθησε ὄχι μόνο νὰ ἐξαφανίσει τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐξοντώσει τοὺς πιστούς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχύσει τὴν εἰδωλολατρία.

Σ᾽ αὐτὴ τὴν ἀσεβὴ προσπάθεια ἀντιστάθηκαν οἱ Προφῆτες τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοὺς ὁποίους ἐκείνη ἐπεδίωκε νὰ ἐξολοθρεύσει καὶ νὰ ἐξαφανίσει χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτύχει.

«Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας Κυρίου καὶ ἔλαβεν Ἀβδιοὺ ἑκατὸν ἄνδρας προφήτας καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι»[22].

Δηλαδή: Ὅταν ἡ Ἰεζάβελ εἶχε διατάξει νὰ ἐξολοθρεύσουν τοὺς προφῆτες τοῦ Κυρίου, αὐτὸς ὁ Ἀβδιοὺ εἶχε πάρει ἑκατὸ προφῆτες, τοὺς εἶχε κρύψει ἀπὸ πενήντα σὲ κάθε σπηλιὰ καὶ τοὺς προμήθευε ψωμὶ καὶ νερό.

✡ Ὁ προφήτης Ἠλίας ἀντιτάχθηκε στὴν ἀσεβὴ βασίλισσα Ἰεζάβελ καὶ ἐξομολογεῖται τὴν ἀγωνία του στὸν Θεὸ ἀπὸ τὸν ἄδικο φόνο τῶν προφητῶν Του:

«Καὶ εἶπεν Ἠλιού· ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ρομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν»[23]. Δηλαδή: Ὁ Ἠλιοὺ ἀπάντησε: Ἐγὼ ἀγωνίστηκα μὲ μεγάλο ζῆλο, Κύριε, Θεὲ τοῦ σύμπαντος. Ἀλλὰ οἱ Ἰσραηλίτες

22. Γ΄ Βασιλειῶν ιη΄ 4.
23. Γ΄ Βασιλειῶν ιθ΄ 10.

ἀθέτησαν τὴν διαθήκη σου καὶ κατέσφαξαν τοὺς προφῆτες σου· μόνο ἐγὼ ἀπέμεινα καὶ ζητοῦν κι ἐμένα νὰ μὲ θανατώσουν.

Ὁ Κύριος ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἐκζητηθεῖ ἡ ζωὴ καὶ τὸ αἷμα τῶν προφητῶν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τοὺς φόνευσαν.

«Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης»[24].

Δηλαδή: Ἔτσι ἡ σημερινὴ γενιὰ τῶν ἀνθρώπων θὰ δώσει λόγο γιὰ τὰ φονικὰ ποὺ ἔγιναν ἐναντίον ὅλων τῶν προφητῶν ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος· ἀπὸ τὸ φονικὸ τοῦ Ἄβελ, μέχρι τὸ φονικὸ τοῦ Ζαχαρία, ποὺ σκοτώθηκε ἀνάμεσα στὸ θυσιαστήριο καὶ στὸν ναό. Σᾶς βεβαιώνω πὼς γιὰ ὅλα αὐτὰ ἡ σημερινὴ γενιὰ θὰ δώσει λόγο.

✡ Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρεται καὶ καταγράφει τὰ μαρτύρια τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ:

«Ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι»[25]. Δηλαδή: Λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, πέ-

24. Λουκᾶ ια΄ 50-51.
25. Ἑβραίους ια΄ 37.

ρασαν δοκιμασίες, θανατώθηκαν μὲ μαχαίρι, περιπλανήθηκαν ντυμένοι μὲ προβιὲς καὶ κατσικίσια δέρματα, ἔζησαν μὲ στερήσεις, ὑπέφεραν καταπιέσεις, θλίψεις καὶ κακουχίες.

✡ Ὁ Οὐρίας πιστὸς προφήτης τοῦ Θεοῦ· τὸν θανάτωσε ὁ βασιλιὰς τοῦ Ἰούδα (νοτίου βασιλείου τῶν Ἑβραίων 609-599 π. Χ.) Ἰωακείμ.

Ἡ εἰλικρινὴς πορεία τοῦ προφήτη ξεσήκωσε τὴν ὀργὴ τοῦ βασιλέως, ποὺ ζοῦσε ἄσωτα, ἁρπάζοντας καὶ μὲ ἄκρα εἰδωλολατρία κατασπαταλώντας τὴν ζωή του. Ὁ δὲ προφήτης γιὰ νὰ ἀποφύγει τὴν ἀπειλὴ τοῦ θανάτου του κατέφυγε στὴν Αἴγυπτο. Εἰς μάτην ὅμως, διότι ὁ βασιλιὰς τὸν ἔφερε πίσω στὴν Ἰουδαία καὶ τὸν θανάτωσε:

Σ᾽ αὐτὸν ἀναφέρεται ὁ προφήτης Ἱερεμίας:

«Καὶ ἄνθρωπος ἦν προφητεύων τῷ ὀνόματι Κυρίου, Οὐρίας υἱὸς Σαμαίου ἐκ Καριαθιαρίμ, καὶ ἐπροφήτευσε περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τοὺς λόγους Ἱερεμίου. καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακεὶμ καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· καὶ ἤκουσεν Οὐρίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἐξαπέστειλε ὁ βασιλεὺς ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐξηγάγοσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ εἰσηγάγοσαν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μνῆμα λαοῦ αὐτοῦ»[26].

Δηλαδή: Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὑπῆρχε ἀκόμη κά-

26. Ἱερεμίου λγ΄ 20-23.

ποιος ποὺ λεγόταν Οὐρίας, γιὸς τοῦ Σεμαΐα ἀπὸ τὴν Κιριάθ-Ἰαρὶμ ποὺ προφήτευε στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Αὐτὸς προφήτευσε ἐνάντια στὴν πόλη καὶ στὴν χώρα αὐτή, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ὅπως καὶ ὁ Ἱερεμίας. Ὁ βασιλιὰς Ἰωακείμ, οἱ στρατιῶτες του καὶ οἱ ἄρχοντες ἔμαθαν τὰ ὅσα ἔλεγε ὁ Οὐρίας. Γι᾽ αὐτὸ ὁ βασιλιὰς γύρευε νὰ τὸν σκοτώσει. Ὅταν τὸ ἄκουσε ὁ Οὐρίας φοβήθηκε κι ἔφυγε στὴν Αἴγυπτο. Ὁ βασιλιὰς ἔστειλε τότε στὴν Αἴγυπτο τὸν Ἐλιαθάν, γιὸ τοῦ Ἀχβώρ, καὶ μερικοὺς ἄλλους ἀκόμη γιὰ νὰ τὸν πιάσουν. Αὐτοὶ ἔφεραν τὸν Οὐρία πίσω στὸν βασιλιά. Μὲ διαταγή του τὸν ἔσφαξαν καὶ ἔριξαν τὸ πτῶμα του στὸ δημόσιο νεκροταφεῖο.

✡ Ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς καὶ Πρόδρομος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ο Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς ἔδωσε μαρτυρία γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὅτι εἶναι ὁ Μεσσίας καὶ ἐπεσφράγισε τὴν μαρτυρία του μὲ τὸ μαρτύριό του.

Ἐκπλήσσεται ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσει τὴν ἀπόφαση τοῦ Θεοῦ. Νὰ προσφερθεῖ ἡ ζωὴ καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἁγιωτέρου ἄνδρα κατὰ τὴν ὁμολογία τοῦ Κυρίου (Ματθαίου ια΄ 11) σὲ μιὰ πόρνη:

«Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς»[27].

27. Μάρκου ς΄ 27-28.

Δηλαδή: Ἔστειλε τότε ἀμέσως ἕναν στρατιώτη τῆς φρουρᾶς μὲ τὴν διαταγὴ νὰ φέρει τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννη. Ἐκεῖνος πῆγε καὶ τὸν ἀποκεφάλισε στὴν φυλακή. Ἔφερε τὸ κεφάλι του σ᾽ ἕνα πιάτο καὶ τὸ ἔδωσε στὸ κορίτσι, καὶ τὸ κορίτσι τὸ πῆγε στὴν μάνα της.

✡ Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀναδείχθηκε μάρτυρας τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔδωσε τὴν μαρτυρία του γι᾽ Αὐτὸν καὶ πέθανε μὲ μαρτυρικὸ θάνατο.

Ὁ Κύριος προλέγει τὸ μαρτύριο τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι»[28]. Δηλαδή: Ὅταν ἦσουν νεώτερος, ἔδενες τὴν ζώνη στὴν μέση σου καὶ πήγαινες ὅπου ἤθελες ἐσύ· ὅταν ὅμως γεράσεις, σὲ βεβαιώνω πὼς θ᾽ ἁπλώσεις τὰ χέρια σου, καὶ κάποιος ἄλλος θὰ σὲ ζώσει καὶ θὰ σὲ πάει ἐκεῖ ποὺ δὲν θέλεις. Αὐτὸ τὸ εἶπε γιὰ νὰ δείξει μὲ ποιὸ θάνατο θὰ δοξάσει τὸν Θεό.

✡ Ὁ Πρωτομάρτυρας καὶ Ἀρχιδιάκονος Στέφανος ἄνοιξε τὴν χορεία τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν ἁγία Πεντηκοστὴ στὴν ἐποχὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Ὁ συγγραφέας τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων δι-

28. Ἰωάννου κα΄ 18-19.

ἔσωσε τὸν λιθοβολισμὸ τοῦ πρωτομάρτυρος ἀρχιδιακόνου Στεφάνου.

«*Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου*»[29]. Δηλαδή: Τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ τὸν λιθοβολοῦσαν. Οἱ μάρτυρες κατηγορίας, ποὺ θὰ ἔριχναν πρῶτοι τὶς πέτρες, ἀπέθεταν τὰ ροῦχα τους στὰ πόδια ἑνὸς νεαροῦ ποὺ λεγόταν Σαῦλος.

✡ Οἱ πρῶτοι χριστιανοί δέχθηκαν τὶς ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπειδὴ πίστευαν σ᾽ Αὐτόν. Σ᾽ αὐτοὺς ἀναφέρονται οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου μας: «*Μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ᾽ ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν*»[30].

Γιὰ τὸ μίσος τοῦ κόσμου ἐναντίον τῶν μαθητῶν Του ὁ Κύριος μίλησε στὸ Ἰωάννου ιε΄ 18-26.

Διώκτης τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦταν καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«*Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου*»[31]. Δηλαδή: Στὸ μεταξὺ ὁ Σαῦλος συνέχιζε νὰ ἔχει ἀπειλητικὲς καὶ φονικὲς διαθέσεις γιὰ τοὺς μαθητὲς τοῦ Κυρίου:

29. Πράξεων ζ΄ 58.
30. Ματθαίου ε΄ 11 31.
31. Πράξεων θ΄ 1.

«Ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας»[32].

Δηλαδή: Τὴν πίστη τῶν χριστιανῶν τὴν καταδίωξα μέχρι θανάτου, συλλαμβάνοντας καὶ κλείνοντας στὶς φυλακὲς ἄνδρες καὶ γυναῖκες (ἀπέδειξα ὅτι εἶμαι ζηλωτὴς τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων).

Ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ αὐτὸ τὸν διωγμὸ τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Κυρίου:

«Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἰεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον»[33]. Δηλαδή: (Πρὸς Ἀγρίππαν ἀπολογούμενος) Κι ἐγὼ ὁ ἴδιος, βέβαια, εἶχα πιστέψει ὅτι ἔπρεπε νὰ κάνω ὅτι μποροῦσα ἐναντίον τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. Αὐτὸ καὶ ἔκανα στὰ Ἱεροσόλυμα: πολλοὺς ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἐγὼ τοὺς ἔκλεισα στὶς φυλακές, ἔχοντας τὴν σχετικὴ ἐξουσιοδότηση τῶν ἀρχιερέων· κι ὅταν τοὺς καταδίκαζαν σὲ θάνατο ἔδινα κι ἐγὼ καταδικαστικὴ ψῆφο.

✡ Ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος

Ὁ Ἡρώδης φόνευσε τὸν ἀπόστολο Ἰάκωβο τὸν τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰωάννη τοῦ Θεολόγου γιὰ νὰ κολακεύσει τὴν θρησκευτικὴ ἡγεσία τῶν Ἰουδαίων.

32. Πράξεων κβ΄ 4.
33. Πράξεων κς΄ 9-10.

«Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ»[34]. Δηλαδή: Πρῶτα ἀποκεφάλισε τὸν Ἰάκωβο, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰωάννη.

✡ Ὁ Ἀντίπας.

Ὁ Κύριος ὑπαγορεύει τὴν ἐπιστολή Του πρὸς τὸν Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Περγάμου στὴν ὁποία εὑρίσκεται ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ καὶ στὴν ὁποία μαρτύρησε ὁ ἅγιος μάρτυρας Ἀντίπας ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Κύριο *«μάρτυς πιστός»*:

«Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ᾽ ὑμῖν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ»[35]

Δηλαδή: Στὸν ἄγγελο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Περγάμου: Ξέρω καλὰ τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς: ἐκεῖ ποὺ ἔχει στήσει τὸν θρόνο του ὁ σατανᾶς. Παρέμεινες ὅμως πιστὸς στὸ ὄνομά μου καὶ δὲν ἀπαρνήθηκες τὴν πίστη σου σ᾽ ἐμένα, ἀκόμη κι ὅταν στὸν τόπο σας, ὅπου κατοικεῖ ὁ σατανᾶς, σκότωσαν τὸν Ἀντίπα, ποὺ μαρτύρησε γιὰ νὰ μοῦ μείνει πιστός.

34. Πράξεων ιβ΄ 2.
35. Ἀποκαλύψεως β΄ 13.

Ἐπίλογος

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς προέτρεπε τοὺς μαθητές Του νὰ ὁμολογοῦν τὴν πίστη τους εἴτε μὲ τὴν ἔννοια τῆς μαρτυρίας εἴτε μὲ τὴν ἔννοια τοῦ μαρτυρίου καὶ ὑποσχέθηκε. «*Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοί, ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς*»[36].

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνδέει τὴν ὁμολογία μὲ τὴν σωτηρία. Ἀπευθύνεται στὸν κάθε ἄνθρωπο καὶ τὸν καλεῖ νὰ πιστεύσει στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ γιὰ νὰ σωθεῖ.

«Ἀλλὰ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν»[37].

36. Ματθαίου ι΄ 32.
37. Ρωμαίους ι΄ 8-10.

Έκδοτική Παραγωγή

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Αριάνου 12-16, 116 36 Αθήνα

Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7023

www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr